

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 1352
Tarih : 08.03.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Mevzuatta kadına yönelik ayrımcı düzenlemelerin tespiti ile bu düzenlemelerin sakıncaları ve hangi düzenlemelerin ne şekilde değiştirileceğine yönelik tespitlerin yapılması amacı ile Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

Erkek egemen devlet, erkek egemenliğine dayalı yasalar ve yasaları uygulayan erkek egemen yargı anlayışı toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde oluşturulması gereken saikten oldukça uzak bir noktadadır.

Çeşitli platformlarda kadın sorunları mevzubahis olduğunda; TCK maddelerinden, 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'dan, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'ndan, Aile İçi Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı'ndan, eğitim protokollerinden, atölye çalışmalarından, hazırlanan raporlardan söz edilerek elde edilmiş gibi görünen kazanımlara işaret ediliyor. Ancak neden her gün en az 3 kadının maruz kaldığı şiddet nedeniyle hayatını kaybettiğinden; şiddet mağduru kadınların

neden devlet korumasından yararlanamadığından; eğitim alan polis, sağlık görevlisi, hâkim, savcı, din görevlisi gibi personelin şiddet gören kadına yönelik tutumlarının neden değişmediğinden hiç söz edilmemektedir. Hakeza cezai yaptırımların yeterli oranda uygulanmadığına, kadın katillerinin haksız tahrik indirimleriyle ödüllendirildiğine ise hiç değinilmiyor. Oysa tüm yasal mevzuatta yer alan ayrımcı uygulamalar tamamen kaldırılmadığı müddetçe kadın sorunun çözölemeyeceğı aşıkardır.

Örneğın hala Türk Medeni Kanunu'na göre 17 yaşındaki bireyler yasal temsilcilerinin izni ile evlenebilirken 16 yaşındaki bireyler yargıcın izni ile evlenebilmektedir. Bu yasal düzenleme açıkça CEDAW'a aykırı düşmektedir. 16 yaşındaki kız çocukları okutulmak yerine genelde ekonomik nedenlerle aile baskısıyla evlenmeye zorlanmaktadır. Erken evlendirmeye izin veren düzenlemenin mağduru kız çocukları olmaktadır, İzni isteyenler, evlenmeye karar verenler çocuklar değil onları zorlayan, baskı altına alan anne babalardır.

Bir diğer aksayan uygulama da Ailenin Korunmasına Dair Kanunun salt sözel yorumundan kaynaklanmakta olup evli olmayan ve boşanmış kadınlar şiddetten bu yasaya göre korunamamaktadır, çıkarılan yönetmeliğın şiddetin belgelenmesine gerek olmadığını öngören altıncı maddesine karşın uygulamada darp raporu gösterilmeden önlem kararı verilmemektedir. Savcılık ve kolluk gücü, kararların uygulanmasını izleme konusunda çok yetersizdir. Mesai saatleri dışında önlem kararı alınamamaktadır, bu da şiddetle etkili savaşımın önünde bir engeldir.

Yine kadının kendi soyadını kullanmasına ilişkin yasal bir düzenleme henüz hayata geçirilmiş değildir. Konuya dair umut verici yargı kararları olmasına rağmen müşterek çocuk hala babasının soyadını almakta olup bu hususta kapsamlı bir düzenlemenin de derhal hayata geçirilmesi gerekir.

Ayrıca Türk Medeni Kanununda boşanan kadının ikinci evliliğini yapması için iddet müddeti yahut gebe olmadığını belgelemek adına ayrımcı uygulamalara tabi tutulmasına dair yasal düzenlemelerin de ivedilikle yapılması gerekmektedir. Hakeza Medeni Kanunda evli ve birlikte evlat edinenler ile bekâr evlat edinenler arasında eşitlik ilkesine uygun olmayan düzenlemenin Anayasaya, uluslararası sözleşmelere ve Çocuk Haklarında ifadesini bulan ayrımcılık yasağına aykırı düzenlemenin iptali de önem

arz etmektedir. Yine Medeni Kanun ve Nüfus Hizmetleri Kanununda tek başına evlat edinme halinde çocuğun nüfus kaydına ana adı olarak kendi adının yazılabileceği veya yazılamayacağına ilişkin bir düzenleme yoktur.

Kadına dair eril zihniyetin en ilkel haliyle devam ettiğinin bir örneği de evli kadınların kürtaj olabilmek için Nüfus Planlaması Hakkında Kanuna göre eşinin rızasını almak zorunda oluşudur. Kadının kendi bedeni üzerindeki kişiliğe sıkı sıkıya bağlı haklar eşinin rızasına bağlanarak yasal düzlemde kadına karşı ayrımcılık uygulanmaktadır. Anayasa'da kadın, erkekle eşit bir yurttaş olarak tanımlanırken, NPHK'ya göre erkeğe bağımlı, "kısıtlı" yahut "akıl hastası" sayılmakta.

Kuşkusuz kadının siyasete katılımında eşit temsil ilkesi yasalarda sınırlı olarak yer almış, örneğin belediye eş başkanlığı sistemine dair yasal bir düzenleme yapılmadığı gibi eşbaşkanlık sisteminin fiili olarak hayata geçirildiği belediyelerde bu husus bizzat soruşturmalara konu olmuştur.

Bahsetmiş olduğum hususlar yasalardaki cinsiyetçi yaklaşıma dair belli başlı örnekler olup yasalarda kadının yeri ve toplumsal cinsiyet eşitliğine aykırı ayrımcı düzenlemelerin bütünlüğü ele alınması ve konuya dair ne tür çalışmaların yapılacağına dair tespitlerin yapılması için meclis araştırma komisyonu kurulması gereklilik arz etmektedir.

3. Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

4. Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

5. Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

6. Leyla ZANA
HDP Ağrı Milletvekili

7. Sırrı Süreyya Önder
HDP Ankara Milletvekili

8. Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

9. Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

10. Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

11. Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

13. Mizgin İRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

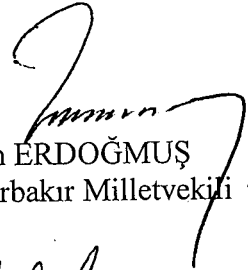
14. Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

15. Çağlar DEMİREL
HDP Diyarbakır Milletvekili

16. Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

17.İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

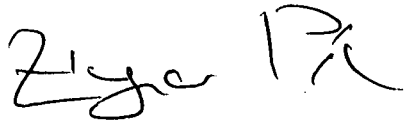
18.Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

19.Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

20.Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

21.Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

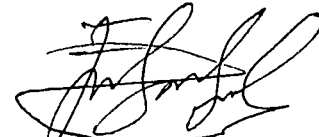
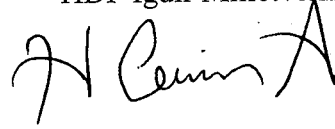

22.Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

23.Abdullah ZEYDAN
HDP Hakkâri Milletvekili

26.Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

28.Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili